

zijn geworden, en zich van hun Oudsten Broeder hebben laten grijpen.

Bovendien: welk een betekenissen-volle plaats heeft juist Jakobus, de broeder des Heeren, ingenomen in de jonge Christelijke Kerk, vooral in de gemeente van Jeruzalem — noemt Paulus hem niet in zijn brief aan de Galatiërs, met Cephas en Johannes, een der pilaren van de gemeente des Heeren?

Maar de rijkste vrucht dezer verschijning mogen we zien in den zendbrief, welken Jakobus geschreven heeft — dien prachtige brief met zijn praktischen inslag!

Het blijkt uit dien brief, dat hij is geweest een man van stoer doorzetten, als hij zich eenmaal ergens aan geeft!

Hoe openbaart de levende Christus Zich in Zijn broeder-naar-het-vleesch met al de krachten Zijner opstanding!

„Die den wil Mijns Vaders doet, die is Mijn moeder, broeder, zuster!” — ja, dat heeft Jakobus nu wel heel goed begrepen.

Heel de brief is er immers op gericht, de jonge Christenen uit de Joden, aan wie hij geadresseerd is, er op te wijzen, dat ze de geboden Gods moeten onderhouden — dat ze niet moeten twijfelen, maar van God wijsheid en volharding begeren te midden van verzoeken — dat ze een waarachtig-Christelijk leven moeten leiden, een leven, hetwelk de kracht van Christus' opstanding kent — dat ze niet slechts hoorders, doch daders des Woords moeten zijn.

Heel de brief ademt één frissche, levende, praktische boodschap:

„Niet een iegelijk, die zegt, „Heere, Heere!”, maar die daar DOET den wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is!”

Is dat niet rijk?

Gaal achter die sobere mededeeling: „en is van Jakobus gezien”, nu niet het licht der veelvuldige wijsheid van den Opgestane gloeien?

Dat zulk een man omgezet is tot een dienst-knecht van den Levensvorst! de vleeschelijke broeder, eerst zoo kritisch het werk van zijn broer Jozua veroordeelend, nu een geestelijke slaaf (zie 't begin: „Jakobus, een dienstknecht (slaaf) van God en den Heere Jezus Christus...”), een slaaf, die in aanbidding en ootmoed heel zijn hart, gansch zijn leven, al zijn talenten aan den dienst van zijn Zaligmaker, DEN Jozua, toewijdt!

En dat nu de Heilige Geest hem gebruikt om ons te leeren!

Om ons tot praktisch Christendom aan te sporen.

Om ons op te wekken, menschen-van-de-DAAD te zijn.

Menschen-van-de-DAAD — dat worden onwilligen, die zich van Christus laten grijpen. Hem leeren kennen en de kracht Zijner opstanding... onwilligen, wier hartelust het wordt, den wil van Jezus' hemelschen Vader te doen!

Ja, in daders des Woords vindt Christus gestalte — Hij, Die DE Dienstknecht wilde zijn, hoewel Hij de Vorst was.

Christus vernieuwt zulke zondaars naar Zijn evenbeeld, want alles is voor hen volbracht, en Hij schenkt hun niet alleen gerechtigheid, maar ook heiligheid — niet alleen geloof, doch ook werken — niet slechts het hooren, maar ook het dóen!

Zóó is nu onze Levensvorst — en zóó is Zijn Paaschkracht.

Zóó maakt Hij het leven der Zijnen tot één heilige Paaschvreugde, één opstandingsleven:

daders des Woords te zijn — leesbare brieven van Christus.

Menschen, zondaars — wat is 'theerlijk, een broeder of zuster of moeder van Christus te wezen — tot Zijn groot gezin te mogen behooren — te dóen den wil van Zijn hemelschen Vader, door Zijn offer- en zegegang ook de onze!

En dan nóg die zegenende hand van den Verrezenen, nu als Heere der heerlijkheid in den hemel troonende —

die hand uitgestrekt boven ons hoofd — en die stem uit de heerlijkheid, vol beloften van een schat van zegeningen:

„Zalig zijn zij, die het Woord hooren en hetzelfde bewaren!”

Zalig....

Jakobus, wat is het rijk, zóó van uw familie te mogen zijn.

J. SMELIK.

KERKELUK LEVEN

Ongewenschte „nabetrachten”.

In de pers wagen enkelen zich aan „nabetrachten” over de vergaderingen der voortgezette generale synode. Hier en daar wordt dan de indruk gewekt, alsof daarbij een verblijdend „resultaat” bereikt is; er is immers gesproken van „eenstemmigheid”, en van blijdschap daarover. Deze indruk wordt dan door sommigen dermate versterkt, dat een enkele zich verwonderd afvraagt, hoe het dan toch mogelijk is, dat weer van andere zijde de vermaning werd beluisterd, ernstig te rekenen met de mogelijkheid van voortgezette strijd. Een enkele schrijver zelfs is reeds over het stadium der „verwondering” heengekomen, om bij dat der klacht, zoo niet der aanklacht aan te landen.

Wij voor ons zullen ons niet verliezen in contra-nabetrachten, noch ook allerlei geruchten weerspreken.

Wanneer zij, die geruchten verspreiden daarin slechts volledig zijn, dan hebben zekere betreurenswaardige hiaten, die in de kennis van het feitenmateriaal aanwezig zijn, hun noodzakelijke opvulling kunnen verkrijgen.

Slechts willen we verzoeken, niets meer te lezen in wat over die „eenstemmigheid” bericht werd, dan er heusch staat. Hoeveel mogelijkheden zijn er niet? Men kan eenstemmig zijn in het sluiten van een vrede, men kan echter ook eenstemmig zijn in het sluiten van wapenstilstand, of in het kiezen van een ander terrein, of in het invoeren van bepaalde pauzen in den strijd, of in het bepalen van den inzet der worsteling, of in het al of niet begeren der non-interventie, of inzake de kwestie van verbroed of versmald front, enz. enz. enz. Eerst als men weet waarover eenstemmigheid bereikt is, en inhoeverre een bepaalde strijd op één dan wel op meer dan één front gevoerd wordt, en inhoeverre naast bepaalde besprekingen ook nog andere loopende zijn en op beslissing wachten, eerst dan kan men weten, of de Geest der openheid en der waarheid en der klaarheid tot ons wedergekeerd is, ja dan neen.

Dit is zeker: er is altijd te onderscheiden tusschen menschen, die op tijd en ter bevoegdheid plaatse den vrede dienen, en anderen, die het te laat en op verkeerde plaatsen doen, na al of niet tegengewerkt te hebben, toen het op meewerken aankwam. Dat voorts een vergadering in vrede scheidt, zegt niets omtrent de officiële afhandeling der punten-in-geding. Dacht men soms, dat de vergaderingen van bepaalde commissies op een Poolschen Landdag geleken? Of dat men daar niet samen bidden kon, ook al maanden en maanden lang vóór die synode van onlangs? Wie heeft het recht, zakelijke geschillen als persoonlijke voor te stellen? Of om zonder bewijs van het tegendeel aan te nemen, dat broeders niet in den geest elkander zien bij den avondmaalsgang?

K. S.

Deputaten tot oefening van het verband met de Vrije Universiteit. (III, Slot.)

Hetgeen we in onze beide artikelen hebben opgemerkt, geeft ons aanleiding tot volgende „nabetrachten”:

a. In de eerste plaats stellen we vast, dat de tegen ons blad ingebrachte bedenking, als zou het op het onderhavige punt een onware voorstelling gegeven hebben, niet juist is. Wij wijzen op hetgeen we in het tweede artikel dienaangaande gezegd hebben.

b. In verband hiermede blijven wij het — zonder te willen napleiten — nog altijd jammer vinden, dat de kwestie der z.g. meeningsverschillen ter synode van 1930 op de bekende manier ter tafel is gebracht met algeheele negatie van het feit, dat zoowel van de zijde der curatoren van Kampen als van die der deputaten tot oefening van het verband met de theologische faculteit der Vrije Universiteit zonder eenig voorbehoud gunstig was gerapporteerd. Ware dit geruststellende feit als basis voor alle verdere officiële handelingen aanvaard, dan zou het debat ter synode allicht anders verlopen zijn, zou ook het inbrengen van beschuldigingen van de zijde van twee professoren der V.U. tegen anderen bemoeilijkt zijn, hetgeen m.i. slechts nuttig had kunnen werken, en was veel polemiek voorkomen; polemiek, waarvan sommigen niet zoozeer in den aanvang als wel „bij den voortgang” (toen er antwoord kwam) klaagden, dat ze over de hoofden der eenvoudigen heenging.

c. Inzake de vraag, wat al of niet valt onder de bevoegdheid der Verband-deputaten, is niet in elk opzicht een vaste, scherp omschreven gedragslijn op te merken. We hebben gezien, dat de deputaten bij herhaling (Groningen 1927, Arnhem 1930) hebben verzekerd, dat het toezicht op leer en leven der studenten niet hun taak is. Niettemin hebben ze toch — hetgeen ook formeel daartegen niet strijdt — meer dan eens over die aangelegenheid hun aandacht laten gaan, en ook te dezer zake officiële handelingen ondernomen, waarover dan ook officieel gerapporteerd is. Zoo hebben zij gecorrespondeerd met de faculteit, en daarover gerapporteerd aan de synode, inzake het optreden van een student in buiten-kerkelijken kring, welk optreden zij, — sprekende voor zichzelf — gewraakt hebben; ook hebben zij officiële correspondentie gevoerd inzake de opvoering van het toneelstuk „Saul en David”; en ook hebben zij de moeite genomen, een motie eener classis inzake voorlichting van studenten door een „H.V.”-predikant ter kennis van de faculteit te brengen, en een verzoek bij haar in te dienen met betrekking tot deelname aan conferenties op Zondag; bovendien hebben ze officieel ter sprake gebracht het besluit der

Leeuwarder synode inzake de Nederlandsche Christen-Studenten Vereeniging. Dit alles bewijst, dat de bevoegdheid der deputaten verder strekt dan tot de enkele controle op de in de theologische faculteit gegeven colleges. Het feit, dat de deputaten in 1930 rapporteerden, het stilzwijgen eener vorige synode min of meer als een goedkeuring van hun gedragslijn te hebben aangemerkt, wijst uit, dat de praktijk van vroegere deputaten ook voor onzen tijd met zijn tegenwoordige problemen min of meer de kracht heeft van gewoonterecht.

d. Volgens eigen mededeeling der deputaten (Groningen 1927, zie ons artikel II, bldz. 275, kolom 2) ligt er nog altijd een geschil tusschen de theologische faculteit en de Verband-deputaten. Dit geschil raakt art. 12 der bestaande regeling. Duidelijkheidshalve drukken wij het hier nog eenmaal af:

De Deputaten zijn bevoegd, om met betrekking tot het toezicht op de studenten der Theologische Faculteit, met betrekking tot de Series Lectorum, of met betrekking tot de opleiding tot den Dienst des Woords, in 't algemeen over alles wat zij noodig of wenschelijk achten, in overleg te treden met de Theologische Faculteit, of, indien de aard der zaak dit meebrengt, met de Directeuren of Curatoren der Vrije Universiteit.

Het geschil loopt over de woorden: „in 't algemeen over alles wat zij noodig of wenschelijk achten”. Volgens de faculteit zien deze woorden op hetgeen voorafgaat; de deputaten daarentegen zijn van oordeel, dat deze woorden op zichzelf staan, en dat ze bedoelen, hun bevoegdheid te geven „in 't algemeen over alles wat zij noodig of wenschelijk achten” in overleg te treden met de theologische faculteit. Van dit meeningsverschil hebben de deputaten de synode kennis gegeven, opdat deze, desverlangd, zich nader op dit punt zou kunnen uitspreken. Intusschen is dit niet geschied. Het wordt, geloof ik, tijd, dat deze zaak nog afzonderlijk onder de oogen worde gezien. Temeer, omdat de kwestie zelf meer en meer urgent wordt. Men heeft het in de pers herhaaldelijk kwalijk genomen, dat ook onder de predikanten er velen zijn, die nader studie maken van de filosofische constructies o.m. van Prof. Vollenhoven. Maar kan men het kwalijk nemen, als gereformeerde predikanten belangstelling toonen voor de opvattingen van een hoogleraar, die een vierde deel van den tijd, gesteld voor de opleiding tot den dienst des Woords, voor het oog van alle gereformeerde kerken mede in beslag neemt? Men heeft in dit verband gesproken van factie-vorming. Daargelaten nog het feit, dat Prof. Dr. K. Dijk bestuurslid is der vereeniging voor calvinistische wijsbegeerte, wijzen wij er op, dat in vroeger jaren b.v. door mannenvereenigingen bepaalde opvattingen van Dr. A. Kuyper in studie genomen zijn, en dat zelfs artikelen van hem door de mannenvereeniging „Voetius” te Rotterdam herdrukt zijn. Wie heeft toen daarin factie-vorming gezien? Zoover ik weet, niemand. In elk geval accentueert de bestaande toestand wel onze opmerking, dat uit een oogpunt van opleiding tot den dienst des Woords de filosofische colleges, gegeven aan de eerste-jaars-studenten in de theologie, alleszins de aandacht der Verband-deputaten verdienen. Zelfs indien men in opgemeld geschil tusschen faculteit en deputaten de interpretatie der faculteit zou volgen, zijn de deputaten ten volle bevoegd om inzake deze colleges in overleg te treden met de theologische faculteit of met de directeuren of curatoren der V.U. Ter afsnijding van misverstand voegen we hierna toe, dat naar onze meening de opvatting der deputaten tegenover die der faculteit juist te achten is.

e. Dat officiële bemoeienis ten aanzien van het onderwijs, gegeven aan de eerste-jaars-theologen, in de lijn der bevoegdheid van deputaten ligt, kan ook nog op andere gronden worden aannemelijk gemaakt. We noemen er drie:

1o. Blijkens de historie hebben de deputaten zich in eerste instantie af te vragen, wat noodig is voor de **opleiding**. (Zie de acta van Zwolle en art. 1 en 8 der Regeling.) In allerlei toonaard keert steevast de opmerking in de rapporten der deputaten terug, dat het gegeven onderwijs geschikt is voor de opleiding. De eenvoudige lezers (en ook wel hoorders) van zulk een rapport denken daarbij onwillekeurig aan de vakken, die den a.s. predikanten ter bestudeering opgedragen zijn. De kerken realiseren zich daarbij niet, dat dit toezicht slechts een gedeelte van deze vakken raakt. Toch hebben diezelfde kerken officieel, voor wat Kampen betreft, terecht gevoeld, dat het belang der opleiding een breder studieveld vordert, dan officieel binnen het kader, niet der V.U., doch der theologische faculteit van de V.U. getrokken is. Niet alleen hebben ze getoond, dit te beseffen, door zich te bemoeien met het onderwijs in de historia sacra, gelijk dit aan de V.U. indertijd gegeven werd in de litterarische faculteit (zie mijn tweede artikel), maar ook richten ze te Kampen haar praktijk dienovereenkomstig in. Het onderwijs in de „hebréeuwsche archaeologie” valt te Amsterdam onder de litterarische faculteit. De a.s. predikanten leggen binnen deze faculteit als eerste-jaars-studenten een tentamen af in dit vak. Ergo, aan de V.U. staat dit onderwijs en ook deze tentamen-regeling officieel buiten het toezicht der Verband-deputaten. Te Kampen evenwel wordt de archaeologie gegeven gedurende drie jaar, te beginnen bij het eerste jaar; en natuurlijk valt heel deze leergang onder het toezicht der kerken. Evenzoo staat het met het onderwijs in de talen (grieks en latijn), alsmede met dat in de geschiedenis der wijsbegeerte, benevens dat in de logica en psychologie. In Amsterdam valt dit alles weer onder de litterarische faculteit, en dus buiten het kerkelijk toezicht; te Kampen evenwel valt het ook onder dit

toezicht. Z
overtuiging
vakken na
moet het c
ook de dep
2o. De l
wordt uitge
deutisch ex
van de l
(„ordo ph
norum”) ex
examineer
andere C
colleges („
teekening
van de lit
verliezen
mogelijk
dat iemaa
laat ik zeg
Amsterdam
lessen. Zo
zonderlijk
algemeen
faculteit d
de kerken
onmisbaar
clopedie
denke ma
kerken we
nā zijn ein
candidaats
theologisch
3o. Dit p
Vrije Unive
onderwijs
buiten de
universiteit
voor me l
Leiden zoo
naal-exame
drie bulle
faculteit, d
faculteit (d
Lugduno-B
drie geteel
gische
verkrijgen
de hulp v
maar het i
door doc
(tentamen
en het dij
sterdam (v
teit in d
Leiden blij
in handen
Ook te
afgehoort
hulp van
Hebréeuws
Het is we
examen b
volgende
schiedt o
gische fa
thans geer
f. Om a
kerken, g
beleefd he
gebracht
Het komt
1o. Als
verschil, l
deputaten
2o. Dat
wordt; i
verband v
versiteit;
in; deput
Vrije Univ
3o. In a
een redac
dat het
worden a
gisch stud
moeten w
te worden
toezicht d
zijn gesch
Woords;
het onder
die „onde
faculteit
allen, die,

1) Ex lib
Batava...
Ornatissi
Linguae et
conditionib
m. Aprilis
studia The
Datum I
(w. g.) I
(w. g.) I
2) e
Israelitica
e Facultate
ciplinas do
bavit, ut
admittende
(w. g.) V
(w. g.) J

Wilt U onthouden, dat U bij het aanwerven van een nieuwe abonné over mooie boeken als premie kunt beschikken?